

SPRAWOZDANIE

z realizowania

*„Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej
w Powiecie Ostrowieckim na lata 2018 - 2020”*

przez

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE

w Ostrowcu Świętokrzyskim

za 2019 rok

Sprawozdanie z realizacji zadań uwzględnionych w Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2018 - 2020

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2018 - 2020 został opracowany zgodnie z art. 180 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019, poz. 1111 z późn. zm.) zwanej dalej „ustawą”.

„Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiece nad dziećmi i wychowaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami”.

Przewycięzanie trudności i pomoc rodzinom możliwa jest wyłącznie dzięki wzajemnej współpracy osób, instytucji i organizacji powołanych do pracy z dziećmi i rodzicami. Ustawa podzieliła kompetencje w zakresie pracy z rodziną naturalną między samorząd gminny i powiatowy. Pomoc rodzinie naturalnej pozostawiono w gestii gminy, zaś organizację pieczy zastępczej powierzono powiatowi.

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej ma być ostatecznością, która następuje po wykorzystaniu przez gminę wszystkich możliwych form wsparcia rodziny.

Rodzina jest dla dziecka naturalnym i pierwotnym środowiskiem, w którym przebywa od urodzenia. To w rodzinie uczy się podstawowych zachowań, zdobywa nowe doświadczenia i przejmuje pewne wzorce. Wiele rodzin boryka się z trudnościami, które uniemożliwiają wychowywanie się dziecka w warunkach domu rodzinnego. Spełnianie tej roli wymaga wówczas interwencji i wsparcia przez instytucje do tego powołane, w tym tutaj Centrum Rodziny zastępcze, obok rodzin adopcyjnych, niewątpliwie stanowią jedną z najpopularniejszych i najbardziej optymalnych form opieki kompensacyjnej nad dzieckiem opuszczonym. Forma ta pozwala dziecku na wzrastanie w najbardziej korzystnych dla niego warunkach, tak by otoczone było atmosferą rodzinnego ciepła, troski, jak również miało zapewnione odpowiednie warunki do wszechstronnego rozwoju i nauki.

W zakresie pieczy zastępczej powiatowi powierzono szereg zadań własnych, określonych w art. 180 ustawy, mianowicie:

- 1) zapewnienie dzieciom *pieczy zastępczej* w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo – wychowawczych,
- 2) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze,

- rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo – wychowawcze przez wspieranie procesu usamodzielnienia,
- 3) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych , rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych.
  - 4) prowadzenie placówek opiekuńczo – wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym,
  - 5) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinny dom dziecka oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka, lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo wychowawczej typu rodzinnego.
  - 6) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstania:
    - a) grup wsparcia,
    - b) specjalistycznego poradnictwa;
  - 7) zapewnienia przyjętemu dziecku do pieczy zastępczej przeprowadzenia niezbędnych badań lekarskich,
  - 8) finansowanie świadczeń pieniężnych dla dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w pieczy zastępczej,
  - 9) pomocy osobom usamodzielnianym, opuszczającym pieczę zastępczą,
  - 10) sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny przekazywanych do jednostek nadrzędnych w tym do Wojewody Świętokrzyskiego.

Realizacja zadań wymienionych w Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy zastępczej zostały szczegółowo opisane w Sprawozdaniu z działalności PCPR w Ostrowcu Świętokrzyskim za rok 2019 oraz w Sprawozdaniu Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej. W 2019 roku powiat ostrowiecki zapewniał podopiecznym opiekę i wychowanie:

- 167 małoletnim i pełnoletnim wychowankom z rodzinnej pieczy zastępczej,
- 75 małoletnim z pieczy instytucjonalnej.

Na realizację zadań określonych ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wydatkowano kwotę: **6 961 044 zł.**, z tego kwota:

- 1) 3 545 003 zł. to środki finansowe na świadczenia dla dzieci i osób pełnoletnich z rodzinnej pieczy zastępczej (w powiecie i poza nim), wynagrodzenia osób sprawujących i wspierających rodzinną pieczę zastępczą, dodatek wychowawczy 500+, (bez wynagrodzeń pracowników Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej, kosztów funkcjonowania jednostki),
- 2) 3 416 041 zł. to wydatki związane z funkcjonowaniem 5 placówek opiekuńczo - wychowawczych, w tym koszty pobytu dzieci poza powiatem, ubezpieczenia zdrowotnego wychowanków, świadczeń dla pełnoletnich wychowanków pieczy instytucjonalnej.

Tabela 1. Harmonogram działań na lata 2018 – 2020.

Lp. Cel	Nazwa działania	Czas/ okres działania	Wskaźniki			Realizatorzy
Rozwój i wsparcie rodzinnych form pieczy zastępczej						
1)	Podnoszenie poziomu wiedzy społeczeństwa lokalnego na temat rodzicielstwa zastępczego,		1) Liczba uczestników.		2) Liczba materiałów reklamowych.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowcu Świętokrzyskim przy współpracy m.in. z lokalnymi mediami, placówkami oświatowymi, Świętokrzyskim Urzędem Wojewódzkim w Kielcach, organizacjami pozarządowymi.
		2018 r.	0	0		
		2019 r.	100	200 kalendarzy 800 ulotek 50 plakatów		
2)	Promowanie w lokalnym środowisku różnych form rodzinnej pieczy zastępczej.		1) Liczba przeprowadzonych akcji lub udział w inicjatywach promujących idee rodzicielstwa zastępczego.			
		2018 r.		3		
		2019 r.		1		
3)	Pozyskiwanie i kwalifikowanie, w miarę potrzeb, kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej: zawodowej, niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka.		1) Liczba pozyska. kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej/ prowadzenia RDD.		2) Liczba zakwalifikowanych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej/ prowadzenia rodzinnego domu dziecka.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowcu Świętokrzyskim.
		2018 r.	2	0		
		2019 r.	8	10		
4)	Organizowanie szkoleń dla pozyskanych i zakwalifikowanych kandydatów.		1) Liczba szkoleń.	2) Liczba wydanych świadectw ukończenia szkolenia.	3) Liczba wydanych zaświadczeń kwalifikacyjnych.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowcu Świętokrzyskim.
		2018 r.	0	0	0	
		2019 r.	1	10	10	
5)	Zatrudnienie nowych osób do pełnienia funkcji zawodowej rodziny zastępczej/prowadzenia rodzinnego domu dziecka.		1) Liczba nowych osób zatrudnionych do pełnienia funkcji zawodowej rodziny zastępczej/prowadzenia rodzinnego domu dziecka.			Starosta bądź Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowcu Świętokrzyskim.
		2018 r.		0		
		2019 r.		0		
6)	Wspieranie osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia.		1) Liczba spotkań.		2) Liczba osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą uczestniczących w grupach wsparcia	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowcu Świętokrzyskim. przy współpracy ze specjalistami.
		2018 r.	11	26		
		2019 r.	10	34		

7)	Organizowanie specjalistycznych szkoleń mających na celu podniesienie kwalifikacji osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą.		1) Liczba szkoleń.	2) Liczba osób uczestniczących w szkoleniu	3) Liczba wydanych zaświadczeń	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowcu Świętokrzyskim. przy współpracy z prelegentami – specjalistami lub innymi podmiotami uprawnionymi do prowadzenia szkoleń.	
		2018 r.	0	0	0		
		2019 r.	3	41	41		
8)	Zapewnienie pomocy prawnej i wsparcia psychologicznego osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą.		1) Liczba udzielonych porad prawnych.	2) Liczba udzielonych porad psychologa	3) Liczba osób, którym udzielono porad prawnych	4) Liczba osób, którym udzielono porad psychologa	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowcu Świętokrzyskim przy współpracy ze specjalistami.
		2018 r.	5	74	5	37	
		2019 r.	4	84	4	51	
9)	Przyznawanie świadczeń pieniężnych, zgodnie z przepisami prawa.		1) Liczba przyznanych świadczeń.	2) Liczba osób, którym przyznano świadczenia.	3) Liczba wydanych decyzji administracyjnych.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowcu Świętokrzyskim.	
		2018 r.	2070	197	290		
		2019 r.	1955	182	159		
10)	Zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej podnoszenie ich kwalifikacji w zakresie pracy z dziećmi lub rodziną.		1) Liczba zatrudnionych koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.	2) Liczba szkoleń, w których uczestniczyli koordynatorzy.		Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowcu Świętokrzyskim przy współpracy z prelegentami – specjalistami lub innymi podmiotami uprawnionymi do prowadzenia szkoleń.	
		2018 r.	9		14		
		2019 r.	5		5		
11)	Zatrudnienie osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich		1) Liczba zatrudnionych osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich.			Starosta bądź Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowcu Świętokrzyskim.	
		2018 r.	2				
		2019 r.	2				
12)	Zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do rodzinnej pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich.		1) Liczba dzieci objętych niezbędnymi badaniami lekarskimi.			Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowcu Świętokrzyskim przy współpracy z lekarzem pediatrą.	
		2018 r.	0				
		2019 r.	0				
13)	Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi m.in. na rzecz rodzicielstwa zastępczego.		1) Liczba organizacji pozarządowych, działających na rzecz m.in. rodzicielstwa zastępczego, z którymi współpracowano.			Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowcu Świętokrzyskim, organizacje pozarządowe.	
		2018 r.	5				
		2019 r.	5				
14)	Opracowanie i wdrażanie programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Ostrowieckim.		1) Liczba programów.	2) Liczba osób objętych programem.		Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowcu Świętokrzyskim przy współpracy z innymi instytucjami.	
		2018 r.	1	229 dzieci			
		2019 r.	1	242 dzieci			

Praca z rodzinami naturalnymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej						
1)	Współpraca z osobami i instytucjami działającymi na rzecz aktywizacji rodziny naturalnej dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w celu poprawy ich sytuacji życiowej oraz zmiany stylu życia.	1)Liczba osób, z którymi podjęto współpracę.	2)Liczba instytucji, z którymi podjęto współpracę.	3)Liczba rodzin naturalnych objętych wsparciem.		
		2018 r.	50	46		16
		2019 r.	50	50		17
2)	Motywowanie rodziców biol. dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do współpracy mającej na celu pomoc w przywróceniu im władzy rodzicielskiej poprzez odbudowanie właściwego modelu postępowania w pełnieniu ról społecznych, w tym rodzinnych.	1) Liczba rodziców biologicznych objętych wsparciem.	2) Liczba rodziców objętych wsparciem, którym przywrócono władzę rodzicielską.		Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowcu Świętokrzyskim i m.in. ośrodki pomocy społecznej (w tym asystenci), organizacje pozarządowe, sądy, placówki oświatowe.	
		2018 r.	23	2		
		2019 r.	22	2		
Wspieranie pełnoletnich osób opuszczających rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka i placówki opiekuńczo-wychowawcze w procesie usamodzielniania						
1)	Wspieranie pełnoletnich osób usamodzielnianych w uzyskaniu wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych.	1) Liczba usamodzielnianych pełnoletnich osób objętych wsparciem.			Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowcu Świętokrzyskim przy współpracy z opiekunem usamodzielnienia i Powiatowym Urzędem Pracy w Ostrowcu Świętokrzyskim i placówkami oświatowymi.	
		2018 r.	80			
		2019 r.	66			
2)	Motywowanie do aktywnego poszukiwania pracy i pomoc w zakresie poruszania się na rynku pracy.	1) Liczba usamodzielnianych pełnoletnich osób objętych wsparciem doradcy zawodowego.				
		2018 r.	0			
		2019 r.	0			
3)	Pomoc w uzyskaniu odp. War. mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym.	1) Liczba usamodzielnianych wych., którym umożliwiono przebywanie w mieszkaniu chronionym.	2) Liczba zrealizowanych wniosków dot. pomocy w uzyskaniu odp. warunków mieszk., w tym pozyskanie lok. mieszkalnych z zasobów gminy.		Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowcu Świętokrzyskim przy współpracy z placówkami opiekuńczo – wychowawczymi, właściwymi gminami.	
		2018 r.	2	0		
		2019 r.	1	3		
4)	Przyznawanie pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie oraz zagospodarowanie.	1) Liczba osób, którym przyznano pomoc pieniężną na: - kontynuowanie nauki, - usamodzielnienie, - zagospodarowanie.	2) Liczba wydanych decyzji administracyjnych.		Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowcu Świętokrzyskim	
		2018 r.	71+12+14= 97	153		
		2019 r.	57 + 16+ 13= 86	96		

5)	Zapewnienie pomocy prawnej i psychologicznej.		1)Liczba udzielonych porad prawnych.	2)Liczba udzielonych porad psychologa	3)Liczba osób, którym udzielono porad prawnych.	4)Liczba osób, którym udzielono porad psychologa	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowcu Świętokrzyskim przy współpracy ze specjalistami.
		2018 r.	0	7	0	7	
		2019 r.	2	9	2	9	
Utrzymanie odpowiedniego poziomu świadczonych usług na terenie Powiatu Ostrowieckiego w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej							
1)	Prowadzenie pięciu placówek opiekuńczo-wychowawczych		1) Liczba umieszczonych dzieci	2)Rozpisanie procedury konkursowej na realizację zadania publicznego pt. „Sprawowanie pieczy zastępczej formie instytucjonalnej, poprzez zorganizowanie i prowadzenie trzech całodobowych niepublicznych placówek opiek.– wychowaw. typu socjalizacyjnego w związku z zakończeniem umowy na realizację tego zadania, do dnia 31.12.2019 r.		Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowcu Świętokrzyskim przy współpracy z placówkami opiekuńczo – wychowawczymi, organizacjami pozarządowymi.	
		2018 r.	61	0			
		2019 r.	75	1			
2)	Systematyczne szkolenie kadr w zakresie wprowadzania nowoczesnych, specjalistycznych i dostosowanych do zachodzących zmian form pracy z dzieckiem	2018 r.	1) Liczba osób uczestniczących w szkoleniach.		Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowcu Świętokrzyskim przy współpracy z placówkami opiekuńczo – wychowawczymi.		
		2019 r.	3				
3)	Stałe monitorowanie zachodzących procesów i podejmowanie inicjatywy w celu wprowadzania zmian w funkcjonowaniu placówek.	2018 r.	1) Liczba kontrolowanych placówek.	2) Liczba ocen sytuacji wychowanków.		Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowcu Świętokrzyskim przy współpracy z placówkami opiekuńczo – wychowawczymi.	
		2019 r.	5	2			
4)	Zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do instytucjonalnej pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich.	2018 r.	1) Liczba dzieci objętych niezbędnymi badaniami lekarskimi.		PCPR w Ostrowcu Św. przy współpracy z placówkami opiekuńczo – wychowawczymi i lekarzami pediatrami.		
		2019 r.	0				

Dyrektor
 Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
 w Ostrowcu Świętokrzyskim
mgr Barbara Cudzik